

Січневі роковини у Ст. Кетринс

Ст. Кетринс, Канада (К. Ф.). — Січневі річниця відзначено в Ст. Кетринс під проводом КУК досить величаво. Вже 21 січня відбувся Бенкет, на який прийшли: посади міста Рой Адамс, посол до домініанського парламенту Гільберт Парент зі своїми дружинами, о. д-р Н. Комар і коло 200 гостей. Обидва представники влади виголосили відповідні до часу короткі привітання. По формальній частині, присутні завалялися при звуках оркестри „Одеса“ до год. 1-ої ранку.

Другого дня, 22 січня, в вполудне при поважнім числі присутніх (коло 200) біла ратуша піднесено український прапор і відбуто коротку програму. Присутніми були о. парох обидвох українських церков: о. д-р Н. Комар і о. протоієрей М. Кришок. Вступну молитву провів о. д-р Комар в англійській мові, а закінчив молитвою в українській мові о. Кришок. Місто репрезентував сам посади Р. Адамс, який проголосив 22 січня Українським Днем, а посол провінційного парламенту Дж. Брэдлі виголосив коротке слово. При піднесенні прапора відспівано „Ще не вмерла України“, а на закінчення „О, Канадо!“

По полудні того самого дня в залі Українського Чорноморського Дому відбувся концерт з мистецькою програмою, в яку входили: „О, Канадо“ піано Леся Проконь, читання Універсалів Т. Підзамецький і Л. Проконь, пісні у виконанні ансамблю бандуристів ім. І. Котляревського при ОДУМ під керівництвом Оксані Метулинської, сольові пісні Нілі Березовської з Гамільтону, танці ансамблю „Дунай“ під керівництвом О. Самця і деклямації О. Бабія, Б. Католіка, Т. Підзамецького. Промову виголосив професор З. Саган з Боффало. Присутнню на концерті було коло 300 осіб. Програмою проводив голова Відділу КУК адв. Б. Долішній.

У ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ БАТЬКА СВОСІ КРАЇНИ

1. GEORGE WASHINGTON — ДЖОРДЖ ВАШІНГТОН
22-го лютого 1732 — 14 грудня 1799

...Коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом?
А діждемося таки колись!
(Тарас Шевченко)

Болівія звільнила всіх політичних в'язнів

Ля Паз. — Минулого четверга, 16-го лютого, військовий уряд цієї південно-американської держави, очолюваний генералом Гюгом Банзером Суаресом, звільнив з тюрми 8 осіб, які були ув'язнені з політичних причин. Таким чином, в тій країні звільнено вже всіх політичних в'язнів, згідно з амністією, що її проголошено місяць тому.

Військовий уряд Болівії проголосив, що амністію після того, як в країні поширилися протестні демонстрації, гололівки тощо. Уряд заявив, що амністія — це передвборчий дарунок. В липні цього року в Болівії мають відбутися президентські та парламентарні вибори.

В Об'єднанні Націй і в Конгресі ЗСА протягом останніх кількох днів висувалися часті запитання про порушення прав людини в Болівії, зокрема справу політичних в'язнів. Державний департамент також висував по справу. Коментарі припускають, що критика в ООН і з боку ЗСА до великої міри спричинилися до того, що військовий уряд Болівії вирішив звільнити політичних в'язнів.

Поліпшився стан прав людини в Нікарагві

Вашингтон. — Селлі Шелтон, заступниця асистента державного секретаря, минулого четверга, 16-го лютого, заявила Підкомісії Палати Репрезентантів для міжнародних зв'язків, що стан прав людини в Нікарагві поліпшився, але підкреслила, що допомога ЗСА для цієї центрально-американської держави далі буде залежати від того, чи уряд Нікарагви продовжуватиме поліпшувати цей стан.

Посвячено Український Культурний Центр в Голлівуді на Флориді

Голлівуд, Флор. (В. Б.). — Українська громада Південної Флориди збагатилася новою інституцією — Домом Українського Культурного Центру в гарній околиці Голлівуду, що започатковує еру в національному житті Української громади цього терену. Дня 5-го лютого ц. р. відбулося величаве, старанно підготовлене свято-посвячення Дому Українського Культурного Центру. Сім організацій, які приміщуються в цьому Домі, взяли активну участь в підготовці й виконанні програми. Погана погода не перешкодила масовою присутністю на це небувале святокування.

Церемонію посвячення довершив активний духовний провідник на цьому терені — парох Української Православної Церкви о. М. Михайлюк.

Свято відкрив вступним словом голова Українського Культурного Центру В. Трач, передаючи далі вчення програми буйному дикторові української радіоопрограми „Пісня України“ в Торонті — Канада, Ю. Печенюкові, який виголосив святочну доповідь.

НОВЕ ЧИСЛО „СЛОВА НА СТОРОЖІ“

Оттава (ОУПС). — З датою 1978 вийшло 15-те число річної Т-ва Плеканія Рідної Мови (ТІРМ) — „Слово на сторожі“, присвяченого справам культури української мови в діаспорі. Цим числом завершено перше 15-річчя цього журналу, що почав виходити в 1964 р. за редакцією проф. Яр. Рудницького.

МОСКВА ПРОПОНУВАЛА ЗСА СПІЛЬНО НАПАСТИ НА ЧЕРВОНІЙ КИТАЙ — ТВЕРДИТЬ ГАЛЬДЕМАН

Вашингтон. — Г. Р. Гальдеман, колишній шеф персоналу Білого Дому за президентури Річарда Ніксона, у написаній ним книжці „Ди Ендс оф Повер“ („Вершини влади“) твердить, що в 1969-му році лідери Советського Союзу кілька разів зверталися до уряду ЗСА з пропозицією спільно напасти атомовою зброєю на комуністичний Китай, але президент Ніксон відкинув цю пропозицію.

Гальдеман, який тепер перебуває в тюрмі за свою участь в спробах затіати Ватергейтську аферу, пише, що американський уряд кілька разів перестерігав Москву, що совєтський напад на Китай може довести до „конфронтації з Америкою“, а також радіоактивним промінням вбити велику кількість совєтських громадян на Сибірі, який межує з Китаєм.

Гальдеман твердить, що Советський Союз прислухався до пересторог ЗСА і відтягнув зі совєтсько-китайського кордону свої дивізії, озброєні атомовою зброєю.

Проте, Генрі Кіссінджер, який в 1969-му році займав пост головного радника Білого Дому для справ крайової безпеки, як теж тодішній державний секретар Вільям П. Ролджерс категорично заперечують твердження Гальдемана. Вони заявили журналістам, що Москва ніколи не зверталася до Вашингтону щодо спільного нападу на Китай.

У своїй книжці, виданій видавництвом „Таймс Букс“, Гальдеман також твердить, що Ватергейтську аферу, тобто влом до головної квартири Крайового комітету Демократичної партії в червні 1972-го року, правдоподібно запланував сам президент Ніксон, як також твердить, що Ніксон „з першого дня“ брав активну участь в спробах затіати цю аферу та що він правдоподібно особисто „визнав“ понад 18-хвилинну розмову з магнітофонного запису, тобто розмову, яка могла згодом довести його безпосередню причетність до Ватергейтської афери.

Як відомо, Річард Ніксон, який зрештою заступив президента ЗСА 8-го серпня 1974-го року, заперечує, що був ініціатором Ватергейтської афери. Він категорично відкинув ці закиди під час інтерв'ю з Дейвідом Фростом, що їх передавало минулого року на телебаченні. У травні цього року мають вийти з друку спогади Річарда Ніксона, а вже раніше опублікували свої версії Ватергейтської афери три чільні колишні радники Білого Дому: Джон Дін, Джеб Магрудер і Чарлс Колсон.

Італійські комуністи холодно поставилися до пропозиції Андреотті

Рим. — Італійська Комуністична партія, яка старається здобути більші політичні впливи, хоча не зовсім відкинула, але гостро критикувала пропозиції лівого прем'єра Джуліо Андреотті, який 15-го лютого ц. р. отримавши нові уповноваження від своєї Християнсько-демократичної партії, що закінчили одномісячну кризу кабінету в цій країні, передав Комуністичній партії нові пропозиції. Згідно з цими пропозиціями комуністи брали б участь у формуванні всіх важливих проєктів, які предклатимуть Парламенту.

Французький інтелектуаліст заповідає загибелі марксизму

Париж (Софія Наумович). — Коли досі „нові філософи“ рекрутувалися з розчарованих молодих комуністів, яким малярські, німецькі, польські й чеські повстання т. „Гулаг“ — відкрили очі, як теж згодили примітивне крутість до їхніх комуністичних провідників, то вже знайшлася й перша відважна ластівка з правого табору. Це — Жан-Марі Бенуа, 35-річний професор коледжу Франції (Коледж де Франс), який опублікував саме дві книжки: „Дивачна програма“ і „Нові примітивні“ (Ен сен-голіе програм, Ле нуво примієр). Крім того, цей інтелектуальний автор стає до виборів у Валь-де-Мар (Закінчення на ст. 4-й)

Василь Шуст грає головну роль в п'єсі „Граф Дракула“

Нью-Йорк. — Відомий актор українського роду Василь Шуст, знаний з його виступів на американській театральній сцені та на телебаченні, як теж з його численних виступів на українських імпрезах, тепер грає головну роль в п'єсі „Граф Дракула“ в театрі Еквیتی Лайбрі при 103-й вулиці на Риверсайд Драйв у Нью-Йорку. П'єса проходить до неділі, 26-го лютого.

Газета „Нью-Йорк Таймс“ у своєму виданні з п'ятниці, 17-го лютого, помістила дуже позитивну рецензію про Василя Шусту, який виконує роль вампіра Дракули, зазначаючи, що він „спокрусив зловісний в ролі кровожадного шляхтича“.

Постать мітичного Дракули тепер дуже популярна,

Василь Шуст в ролі Дракули.

УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА ГРУПА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У СПРАВАХ ЕМІГРАЦІЇ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Ще перед арештуванням Левака Лук'яненка, Українська Гельсінкська група вислала в грудні 1977 року меморандум ч. 18 до Београдської наради 35-х держав для перевірки виконання Гельсінкських угод, в якому вказує на те, що в час коли жидам ставлять в СССР великі перешкоди у їхньому бажанні виїхати на їхню батьківщину, то частині з них так щастить одержати дозвіл, та що тоді, коли російських дисидентів викидають з СССР як „негідників“, українців та інших неросійців „спрямовують за ґрати“.

Ця разюча дискримінація (крім інших), що її стосує Москва у відношенні до неросійських вільнодумців, звернула вже на себе увагу зовнішнього світу, проте, особливу вимову має те, що тепер про це питання вперше відверто заговорили представники українського народу з Гельсінкської громадської групи. Ії Меморандум ч. 18, поширений у самвидаві, подаємо в цілості.

Меморандум ч. 18

Питання еміграції з Радянського Союзу завжди було болючим для керівництва КПРС. Всьому світові воно представляло більшовицьку революцію як ту подію, до якої з давніх-давен прагнули трудящі класи всіх країн світу і яка нарешті сталася в колишній російській імперії.

За його твердженням більшовицька революція вперше в історії людства втілила в життя кращі ідеї філософів, економістів, соціальних реформаторів миналих часів і знищила споконвічне зло — експлуатацію людини людиною, знищила соціальні антагонізми, забезпечила найвищі темпи економічного розвитку, створила умови для

всесвітнього розвитку особи і т. ін. і т. под. Одне слово, революція створила на грешній землі те, що досі було тільки у мріях.

Позаяк більшовики вважали себе ідейними спадкоємцями Маніфесту комуністичної партії, Паризької комуні і І-го міжнародного конгресу, то свою перемогу і свій лад вони вважали за взірці для всіх інших країн світу і (відповідно до ідеї пролетарського міжнародного прагнення й інших ним ошасливих). Для цього після революції перейшли до послідовного, наполегливого і все ширшого розхвалювання своїх заходів по перебудові всіх сторін суспільного і сімейного життя та радянського ладу. У декілька розвинутих країн створено компанії, що допомагали створювати у своїх країнах миф про ідеальність радянського суспільства. І той факт, що з Радянського Союзу не емігрували люди, правив за підтвердження бездоганності радянських порядків.

Справді, з раю ніхто не тікає. Видіжають звідти, де погано. „Еміграція“ — каже словник іншомовних слів — І) масове переселення з якоїнебудь країни в іншу, викликане різними причинами (економічними, політичними, релігійними та ін.), неминулий супутник експлуататорського суспільства.“ (Держ. видав. політ. літератури, Київ, 1955 р.)

Через те, що Радянський Союз не експлуаторське суспільство, для нього й несприятелі еміграція.

Немає причин для еміграції і з національних мотивів, бо національне питання вирішене найсправедливішим чином раз і назавжди.

Так виглядала справа зі слів комуністичної пропаганди. А щоб живі свідки не

(Закінчення на ст. 4-й)

Монографія про мистецтво — зброя в „боротьбі з буржуазною ідеологією“

У Києві. — інформувала київська „Культура і Життя“. — у в-ві „Мистецтво“ у 1976 році надруковано книжку В. Рубана „Український радянський портретний живопис“. Цю монографію зрештою рецензував Ю. Белічок, кандидат мистецтвознавства, в статті „Портрет покоління“, в якій, він дефініюючи працю В. Рубана, пише, що вона — це ґрунтовне дослідження 60-річного шляху українського радянського портретного живопису. Перший її розділ присвячено розвитку портретного мистецтва до 1917 року — і він ретроспективний, в ньому підкреслюється велике значення п'єтербурзької Академії мистецтв, учнями якої були Т. Шевченко, А. Мокрицький, І. Зайцев та інші. В цьому розділі зазначає Ю. Белічок, — автор монографії „наголошує на єдності розвитку російського і українського прогресивного мистецтва, взаємо-

зв'язках України з іншими слов'янськими народами“. Наступні розділи присвячені історії українського „радянського“ портрета, в роках від 1917-1976, в якому перелічено совєтських мистців. Крім цього, В. Рубан у цьому розділі „розглядає художні факти з позиції партійності та класовості“ і наголошує „основоположне значення ленінського плану монументальної пропаганди для розвитку всіх жанрів радянського мистецтва, зокрема портрета, автор тут також говорить про „персоніфікацію людини нової формации, радянської людини — творця комуністичного суспільства“.

Вкінці, перераховуючи різні атрибути монографії В. Рубана, Ю. Белічок підкреслює „важливу роль портретного жанру як складової частини мистецтва соціалістичного реалізму в боротьбі з буржуазною ідеологією“.

За кожним конкурсом стоїть пропаганда „виховання трудящих“

Київська „Культура і Життя“ інформувала, що відзначуючи 60-річчя жовтневої революції, Міністерство Культури УССР, Українське театральне товариство і Республіканський комітет професії працівників культури зорганізували в літі дві студії конкурсів артистів-читців, які проходили в Дніпропетровську, Донецьку, Києві, Львові, Одесі, Сімферополі і Харкові. Недавно закінчилась третя стадія конкурсу, яка відбувалась в Києві; взяли в ньому участь артисти театрів, концертних організацій, студенти і учні театральних учбових закладів, кращі учасники колективів мистецької самодіяльності. Завдання конкурсу, — пише „Культура і Життя“ — „сприяти дальшому посиленню пропаганди літературних творів для виховання трудящих на революційних, бойових і трудових традиціях нашого народу, в дусі радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму, високих ідеалів комунізму“.

Свято Української Державності в Обурні, Н. Й.

Обурні, Н. Й. (Мих. Пінчак). — З рамени Від УКА в м.Обурні 22 січня відзначено проголошення Незалежності Української Республіки. Цього дня відбулося вивішення українського прапора коло будинку Міської Ради у присутності мейора міста Павла Латемира і місцевих громадян. Під час вивішення прапора відспівано український національний гімн „Ще не вмерла України“. По вивішенню прапора мейор міста відчитав проголошення 22-го січня

Січневі роковини в Ютиці

Ютика, (І.Д.). — Заходом місцевого Відділу УКА відбулася в Ютиці, в залі аудиторії української католицької парафії св. Володимира й св. Ольги, 28 січня ц. р. святочна академія у 60-літній проголошення самостійності України. Святочний настрій викликав гомін дзвонів св. Софії, награвний на платівці. Наперед відбувся апел українських комбатантів і суміських молоді, що вступила з українськими прапорами. Голова Відділу ОБУКА, інж. П. Ярмач, прочитав наказ з приводу Січневих Роковин. Культурно-освітній референтка Відділу, Я. Томич, у вступному слові подала програму академії.

Учасник визвольних змагань, І. Дурбак, прочитав доповідь про українську революцію з аналізом подій, що попередили проголошення самостійної Української Народної Республіки, і причини наших неспіхів, та накреслив вимоги об'єднання нашої еміграції для спільної акції оборони України. П. Я. Томич прочитала ІУ-ий універсал Української Центральної Ради. П. В. Смик рецитувала поему О. Павлова „Вершини волі“. Інж. П.

НА ТЕМПІ УНІВЕРСИТЕТІ ВІСТУПІТЬ Д-Р О. СТРОМЕЦЬКИЙ

Філадельфія (В.Б.). — На українському Форумі, що його публіка Темпл університету, виступить д-р Остап Стромєцький. Він є професором мов на університеті Алабама, а цього року також гостем-науковцем при Українському Інституті Гарвардського університету. Д-р Стромєцький є автором монографії про Гоґоля, що появилася накладом університету Алабама, а тепер приготував збірку власних поезій: „Чому так тихо“.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, додучи за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda". P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Міняють тактики

Дейвід Шпілдер, кореспондент "Нью Йорк Таймсу" в Советському Союзі, як зрештою багато інших закордонних кореспондентів, звертають в останньому часі увагу, що в СССР знову почалася загострена кампанія проти голови Китайської Народної Республіки і персонально проти голови китайської Комуністичної партії Гуа Куо-фенга та заступника прем'єра Тенг Гсіа-пінга, якого советські пропагандисти вважають майстром антисоветської кампанії на європейському континенті. Політичні спостерігачі вважають, що гнів Москви проти Пекіну викликають в першу чергу розчаруванням, пов'язаним з надією на можливість згаданих советсько-китайського непорозуміння після смерті Мао Тсе-тунга, або, якщо до такого порозуміння не дійшло б, посилення міжособистісних поодинокими китайськими фракціями в Комуністичній партії. Треба при тому пригадати, що після смерті Мао в 1976 комуністсько-московські диктатори зробили декілька спроб налагодження відносин між Китаєм і Советським Союзом, але, як тепер признається, "Правда", орган ЦК КПСС, китайські лідери з резервою ставилися до позитивних пропозицій советських делегатів і не були готові міняти своєї закордонної політики та строго притримувалися вказівок Мао Тсе-тунга, випрацюваних ним і міністром закордонних справ Джо Ен-лаєм ще за життя. Не зроблено також жадного прогресу в переговорах про врегулювання прикордонного конфлікту, а спорадичні зусилля між китайськими і советськими прикордонниками відбуваються ще й сьогодні. Інтенсивно працювали советські дипломати над полагодженням китайсько-советських непорозуміння на передодні 60-річчя жовтневої революції, надіючись, що ці святкування можуть спричинити до зміни настанови китайських лідерів і може навіть навізання чи відновлення міжпартійних зв'язків.

Побачивши, однак, що китайці, крім чемностевого привітання, нічого більше не пропонують, кремлівські диктатори наказали Михайлові Зім'янінові відновити кампанію проти Китаю і її лідерів, що він й зробив, надрукувавши у "Правді" обширну статтю з вичудливими закидами проти Китайської Народної Республіки, яка, мовляв, підтримує найбільш реакційний режим в світі і змагає до створення антисоветського блоку народів з поміж європейських держав. Останньою однак антикитайською пропагандою Москви значно поширилася, а "Правда" з вітвірка, 7-го лютого ч. р., закинула Гуа Куо-фенга, що він хоче кинути світ у вир атомової війни і тому зумисно сприяє всяким конфліктам на азіатському і африканському континентах та не звертає уваги на прикордонні сутички між сусідніми країнами. Політичний коментатори твердять, що "Правда" мала мабуть на увазі останній такий удар між китайськими і советськими воєнками над річкою Чіта-та, в якому загинуло кілька советських воєнок. Гнівно висловлюється, "Правда" також про справу, вмішування Китаю у внутрішні справи чужих країн, маючи на увазі національне питання в СССР, до якого вже кілька разів поверталися китайці у своїй антисоветській кампанії.

Очевидно, ці засади китайської закордонної політики не нові, як не новими є напади кремлівських пропагандистів проти Китаю. Все це однак виявляє, що комуністсько-московські верховоди, речником яких є генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнев, не закинули старенькі втілювати Китай в свою орбіту і облетіти собі тим самим намагання опанування світу, а тимчасово поширили свою домінацію в Азії і Африці.

Проте, треба сумніватися, чи комуністсько-московські імперіялісти зможуть здійснити свої мрії. Світ став тепер свідомішим і обережнішим, а свідомість загрозлила об'єднуючим стимулом, чого не врахували у своїх калькуляціях московські загартники.

Софія Наумович

СПОГАДИ ПЛЮЩА

(3)

Українські селяни повстали проти Сталіна, бо пригдували собі голод в Україні, а як побачили Гітлера, то так само повстали і проти фашистів. — Ви не знаєте історії: відповідальні за голод були кулаки! — Але чому військові закрили границі й не пустили голодних на Московщину? — Звідки ви це знаєте? — З розповідей учасників колективізації! — Я не маю більше часу з вами говорити." (117)

"Найцінніша частина, Капіталу" це та, якої не друкують у СССР". (119) Далі йдуть довгі роздумування над марксизмом, з яких виходить, що московські "філософи" давно стали звичайними московськими шовіністами (119-125).

Плющ зорганізував пропагандивний семінар філософії й задав собі питання: хто ж тут займається пропагандою у користь України? Можливо дві особи з мною погодяться. Тому висловлювався обережно: "Щодо національного питання, то звичайно повторюють Леніна, але часи змінилися, то ж треба його критикувати, чи розвивати його ідеї?" Напняття в залі росло й я мусів, "дати назад". Обласний секретар відгукнувся з полетістю: вони мали перед собою людину, "навіну", але віддану партії. Я не перейшов межі, щоб дістати нову документацію для національного питання... І матиму нові свідчення про шовіністичний імперіалізм компартії для моєї праці у самвидаві." (126) Дискусійний клуб у Києві дав приклад доброї волі й страху, який завжди перемагає. Советський марксизм це ідеологія, як пак фразеологія, найгірша у світі" (127)

При ЦК комсомолу був "клуб творчої молоді" у Києві, з якого виїхала більшість українських вільномудців. (128) Завдяки зв'язкам з Космічним центром... ми довідалися про смерть трьох космонавтів... Леоноф і Беляєв жадливо боялися вилетіти в космос" (131).

"Новий м'яс" — вмішав, московським звичаєм, героїв з бандитами: "Ермолов, кат Кавказу, зрадники Шамілі і

Д-р мед. Олег М. Волянський

ПСЕВДОВЧЕННЯ ПРО „ПОВЗУЧУ” СХІЗОФРЕНІЮ ПІД ОБСТРИЛОМ В АМЕРИЦІ

Із сильним осудом офіційної советської психіатрії і самого „академіка” Снежневського з його псевдовченням про т. зв. „мляву”, чи то пак „повзучу” схізифренію, — яке вигадане для санкціонування кагебестських злочинів проти інакдомуючих в Совегах, — виступив д-р Роберт Джей Ліфтон, професор психіатрії Єйльського університету і активіст миру, на недавньому успішному вічу, присвяченому психіатричній репресії в Східній Європі.

Доктор Ліфтон був головним промовцем на вічу і використав його форум як не можна ліпше. Він змалював проблему опресії в світі, заявляючи, що воля і права неподільні і зобов'язують скрізь, і якщо хтось є проти гніту в певному місці земного Глобу, то ця особа повинна бути проти гніту й безправ'я всюди. Під схвалюючі оплески присутніх, д-р Ліфтон підкреслює, що в СССР і в деяких інших тоталітарних країнах відбувається „містична маніпуляція” життям людей під претекстом „вищих цілей”.

У їхній системі власті послуговуються принципом „розподілення існування”, себто узурпують собі право децидувати, хто має право жити у фізичному чи психічному сенсі користуючись тюрмами, концентраційними таборами та психіатричними „лікуваннями” як засобами. Советські можновладці — казав д-р Ліфтон — не хочуть признається перед своїми горжанами, що після 60-ти років існування їхньої системи надалі існує опозиція проти неї, а тому, що вони самі, не вірять в ідеї, які проповідують, вони є жалюгідними циніками і вживають всяких можливих засобів, щоб втриматися при владі. Ганебної слави проф. Снежневський — продовжував д-р Ліфтон — із своєю концепцією „млявої” чи „повзучої” схізифренії створив для властей псевдонаукове виправдання для їхньої методи боротьби із опозицією при допомозі спеціальних психіатричних лікарень. Снежневський дав базу для „технології контролю” над людьми, головним при допомозі ліків, що нищать душу здорової людини. Тих „психіатричних маніпуляторів” можна порівняти із нацистськими СС-офіцерами, що під плащидом „евтаназії” децидували, хто має жити, а хто вмерти. Д-р Ліфтон вважає, що громадяни мусять завжди бути на сторожі їхніх прав та демаскувати навіть найменші прояви намагання влади позбавити людей тих прав. Він дав приклад, що навіть у свободній Америці декілька років тому СІАБЕІ проводило експерименти з людьми без їхньої відомості, даючи їм до їжі Л.С.Д. Очевидно, що тепер це вже заборонено.

Д-р Ліфтон недавно брав участь у нарадах присяжених додержанню „Гельсінкських Договорів”, що відбулися в Римі з участю відомого советського науковця-дисидента проф. Андрея Сахарова. Д-р Ліфтон повідомив, що в результаті наради, ухвалено, що адвокати вільного світу будуть брати під свою опіку заарештованих і засуджених дисидентів та боронити їх, по змозі на місці, в той спосіб даючи вираз почуттів відповідальності за долю засуджених. При цій нагоді д-р Ліфтон розказав анекдоту, що на світлісному обставині в СССР: советського громадянина привели до тюрми. Інший в'язень питає новозасудженого: „Скільки років дали?” Відповідь: „Десять”. Питання: „За що?” Відповідь: „За ніщо”. Коментар в'язня: „Це неможливо, бо за ніщо дають лише п'ять років”.

Ці і подібні влучні зауваження лунали в неділю 29-го січня у просторій залі „Ньюйоркського Товариства для Етичної Культури”, де відбувалося це надзвичайно важливе нап'ятування советської негідності „психіатрії”. З головним спонсором віча, згаданим Т-омом, співпрацювали в переведенні віча Ньюйоркський Відділ Американської Психіатричної Асоціації і Комітет Оборони Советських Політичних в'язнів.

Голова Товариства для Етичної Культури Едвард Л. Еріксон привітав численню зібраних гостей та представив членів Президії в особах д-р Маріні Войнакської, колишньої психіатри „Психіатричної Лікарні” ч. 3 у Ленінграді; д-ра Атанасія Папіашвілі, колишнього по психіатрії „Інституту психіатрії” у Тбілісі, Грузія; його дружини д-р Еву Дубську-Папіашвілі, колишнього практикуючого психіатра в Брно, Чехо-Словацька; аже згаданого психіатра-педагога Роберта Джей Ліфтона та д-ра Джека Вайнберга, голову Американської Психіатричної Асоціації (АРА). Членів президії публічно привітали рясними оплесками. Д-р Еріксон повідомив присутніх про факт, що д-р Войнакську вислано із СССР за її дисидентську діяльність, при чому не дозволено їй забрати із собою її шестилітнього сина Мішу, помію цього, що її розведений чоловік на це погодився. Д-р Еріксон звернувся до присутніх із закликом, щоб вони, після закінчення програми підписали петиції до советських властей з вимогою дозволити дитині з'їздатися із її матір'ю.

Д-р Войнакська у своєму виступі розказувала про її особисті переживання, коли працювала психіатром у (Закінчення на ст. 4-й)

СТАНОВИЩЕ І ПЛЯНИ ПУН

ІНТЕРВ'Ю З Д-РОМ ДЕНИСОМ КВІТКОВСЬКИМ, ГОЛОВОЮ ПРОВІДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ВІД РЕДАКЦІЇ: Представники „Нового Шляху” з Торонта та „Українського Слова” з Парижу відвідали Голову Проводу Українських Націоналістів, д-ра Дениса Квітковського, і поставили йому ряд питань з метою поінформувати членство Організації Українських Націоналістів та Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій, український політичний світ та загальнукраїнське громадянство про плани і майбутню працю ОУН під керівництвом нового Голови ПУН, який перебрав головуство, згідно з Устроєм ОУН, після смерті сл. п. Олега Штуля-Ждановича. Інтерв'ю передруковуємо в цілості з „Нового Шляху”, Торонто, 11-го лютого 1978.

Перед нами завдання допомогти силам руху спротиву в Україні, кристалізувати їхнє політично-громадське кредо, яке б з'ясувало не лише проти кого змагається український рух спротиву (очевидно, що в сучасному етапі проти московської комуністичної партії і неонацистського режиму та керівництва УРСР), але довести до відома широких народних мас в Україні, за що ми самі змагаємося. Привернення державної уваги до вільної української держави має забезпечити всім громадянам України право свободного розвитку у всіх царинах національного життя.

Програма відновлення і закріплення державної суверенності українського народу мусить бути операцією на дійсних потребах населення України і в жадному випадку ми не можемо погодитися на те, щоб рух спротиву в Україні був ідентифікований з тенденцією трансформізації московської імперії — СССР у нову, більш гуманну демократичну Росію, яку це дехто проповідує на Заході.

Очевидно, що ми будемо раді, якщо серед інших повноволених народів, включно з росіянами, зростатимуть сили спротиву проти Кремля; ми є за тим, щоб всі народи, повноволени Москвою, включно з російським народом, мали змогу оформити своє державне життя на своїх етнографічних територіях. Але ПУН ОУН завжди остерігав рух спротиву в Україні проти фальшивих деклярацій і обіцянок тих, які хотіли б тепер включити український рух спротиву в боротьбу проти Кремля, а справу державної самобутності українського народу залишити на вирішення в майбутньому.

З радістю треба ствердити, що в цьому засадничому питанні між ОУН та різними формальними рухами спротиву в Україні існує співзвучність і зрозуміння. Відомо, що в останніх 10-ти роках ми одержали в Україні низку документів, які відзеркалюють, якими шляхами розвивається процес політичного мислення руху спротиву в Україні.

Поза всяким сумнівом існує потреба більш активної участі українців поза Україною в „діалог” з нашими братами і сестрами в

Україні. ПУН-ОУН внесли свій вклад в той діалог, але цей вклад мусить зростати і бути підсилений цілою низкою матеріалів, які б скріпили б ідейні і політично-програмові позиції руху спротиву в Україні освяченими політичними думками українців у вільному світі.

І тому на цей відтинку ді ПУН-ОУН будуть мобілізувати як свої кадри також і український загальнотематичний світ, бо без того наші брати і сестри дуже одинокі, а то й фальшиві, оцінюватимуть ті розвіткові процеси, які переживає сьогодні і завтра вільний світ.

У зв'язку з т. зв. рухом спротиву в СССР взагалі, треба з прикритістю ствердити, що побіч дуже малих вибівок, російські дисиденти є і далі не повноволеними російськими шовіністами й імперіалістами. Їх боротьба за демократизацію і лібералізацію режиму в СССР не включає в собі розчуження советської імперії і визволення повноволених Москвою неросійських народів. І з цим ми мусимо числитися, щоб не впасти знов жертвою російського „нового лібералізму” і „соціалістичної демократії” так, як дехто у двадцятих роках впавав жертвою російського „інтернаціонального марксизму”, опитоного на російську міру. Ми за самостійну Росію в етнографічних границях, але не більше.

ЗАПИТ: Якими способами, шляхами уважаєте, Пане Голово, що можна поновити прорізані кадри Націоналістичного Руху, а зокрема, як розв'язати пекуче для всіх нас питання молоді, необхідність „зміни варті”?

ВІДПОВІДЬ: ОУН діє в двох напрямках: як український націоналістичний рух і як політичне середовище. В обох випадках, щоб виконати своє величезне і відповідальне завдання, ОУН мусить постійно скріплювати свої кадри новим елементом, вишколювати його в національно-державному і революційному дусі, щоб був він завжди готовим продовжувати діло своїх попередників.

Другий розділ книжки Л. Плюща кінчається вісткою про бунт робітників у Прилуках за московським хамством і злочинами, що про них жінки кричали: „Геть із советськими есеами!” (55)

Дальший розділ „У рядах ренегатів”, в якому Плющ розказує про свій розрив з комсомолом і працю в самвидаві... В'єсчелав Чорновіл засуджений 1967 р. за книжку „Лихо з розуму” (163) Московська провокація із сьятком Шевченка, ктбізькі летючки в парку „Гольосеф”

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редатус інж. Лев Якінич

ФІЛЬМОВИЙ ЗУТИК 3-ГО РОДУ

З-поміж поверх 100 винаходів американського технічного царюда Томи Альва Едисона, два винаходи заслуговують на особливу увагу та визнання, а саме його фонограф (1877), що став предтечею змішаного звуку, та кінематограф (1893), що причинився до розвитку нашого модерного кіно.

Мешканці старинного Риму мріяли про хліб та циркову розвагу. Відомий в історії слоган „панем ет цірцензем” послужив не тільки економічною, але також розваговою потребою людства. І нам важко уявити собі сьогодні, що від часу змагань глядачів в римському колісеї людство мусило чекати 2,000 років на нове джерело масової та дешової розваги, яким на початку 20-го сторіччя стало наше кіно.

Багато з нас пригадує собі його повільного, але неспинного росту, від мого до звукового, від звукового до кольорового, а врешті від кольорового до кінематографічного (3-вимірної) фільму.

Фільмова цілюща стрічка вичаровувала перед глядачами на срібному екрані новий незвичайний світ, про який ще відносно недавно можна було тільки мріяти. Хто з нас не захоплювався грою таких фільмових зірок як Норма Шпірер, Марлена Дітріх, Грета Гарбо, Джон Крофорд, Мірна Лой, Гері Купер, Джеймс Стюарт, Спенсер Трейсі, Даглас Фербенкс, Еррол Флінн, чи Шірлі Темпл. Хто з нас не пригадує собі заголовків таких великих фільмів, як „Метрополіс”, „Чотири вершини Апокаліпси”, „10 Божих заповідей”, „Блакитний янгол”, „Касаблянка”, „Прошло з вітром”, „Клеопатра”, „Звук музики”, „Білоніжка”, чи „Хресний батько”.

Більшість з тих фільмів була продюсована в Голлівуді, який називали тоді „столицею срібної магії”. Прем'єра кожного фільму була справжнім пережиттям для мешканців міст і містечок, де перед касами кінотеатрів стояли довгі черги прихильників 10-ї музи. Бо кіно для кожного з них було втечею від сірої дійсності до навісказового світу, сповненого чару романтичного кохання, небувалих подій та пригод.

Але з розвитком телебачення почався повільний упадок фільмової індустрії, позначений поширенням безробіття поміж фільмовими акторами, ліцензією могутніх колись фільмових виробничих підприємств (Метро-Голдвін-Маєр) та ліквідацією менш прибуткових кінотеатрів.

На місце славних колись директорів та самодіяльних режисерів приходять до Голлівуду молоді випускники режисерських та фільмових факультетів американських університетів, які впроваджують нові методи продукції та нову фільмову тематику з метою зменшення коштів їх продукції та збільшення прибутків. У висліді, з'являються нові фільми зі страшиливою та науково фантастичною тематикою, які не тільки збільшують зацікавлення публіки новими фільмами, але „б'ють” касово такі фільми, як „Прошло з вітром”, „Звук музики”, чи „Хресний батько”. Для прикладу, подати б, що коли „Хресний батько” (Галфалер) приніс рекордовий прибуток 85.747 мільйонів доларів, фільм „Шелені” (Джонс) приніс його виконавцям 118.772 мільйонів, а прибуток з фільму „Зоряні війни” (Стар Ворс) буде, мабуть, два рази більший. Для фільму „Зоряні війни” відбувається в незвичайно часі та невідомим світі нашої галактики. Його змістом є повстання проти скорумпованого та лиходійного імперського уряду галактики, що приходить з усіма технологічними засобами футуристичної війни, яка кінчається визволенням принцеси Лей (Керрі Фішер) та перемогою повстанців.

Першим поважним фільмом з науково-фантастичною тематикою вважають загальнофільмову продукцію Стенлі Кубрика „Одисея 2001” (1968). До продукції цього фільму Кубрик вжив 35 різних фільмових звукових та світлових ефектів, директор Джордж Люкас вжив при виробництві фільму „Зоряні війни” 363 фільмових ефектів (при майже тій самій коштах продукції фільму 10 мільйонів).

Переважа Люкаса над Кубриком була в 10-літнім поступі компютерної технології, яка дозволила йому запиряти її до своїх небувалих фільмових ефектів та мініатюрзації фільмових режисерів. Фільм був накручений в Мореко, пустельні пейзажі якого нагадують фантазійну трилогію Франка Герберта „Дюн” на планеті Арракіс. На думку самого Люкаса, „Зоряні війни”, це не науково-фантастичний, але фантазійно-космічний фільм, що своїм характером нагадує радше зопулярну тематику казок братів Грімів.

Справжнім науково-фантастичним фільмом, що його тепер висвітлюють на екрані конотеатрів, це „Близькі зутки 3-го роду” (кловейскавтерс оф дї тїрд кїайд). Цей фільм вважають загально найкращим фільмом з тієї ділянки, що досі був дєнебуть директорів та самодіяльних режисерів приходять до Голлівуду молоді випускники режисерських та фільмових факультетів американських університетів, які впроваджують нові методи продукції та нову фільмову тематику з метою зменшення коштів їх продукції та збільшення прибутків. У висліді, з'являються нові фільми зі страшиливою та науково фантастичною тематикою, які не тільки збільшують зацікавлення публіки новими фільмами, але „б'ють” касово такі фільми, як „Прошло з вітром”, „Звук музики”, чи „Хресний батько”. Для прикладу, подати б, що коли „Хресний батько” (Галфалер) приніс рекордовий прибуток 85.747 мільйонів доларів, фільм „Шелені” (Джонс) приніс його виконавцям 118.772 мільйонів, а прибуток з фільму „Зоряні війни” (Стар Ворс) буде, мабуть, два рази більший. Для фільму „Зоряні війни” відбувається в незвичайно часі та невідомим світі нашої галактики. Його змістом є повстання проти скорумпованого та лиходійного імперського уряду галактики, що приходить з усіма технологічними засобами футуристичної війни, яка кінчається визволенням принцеси Лей (Керрі Фішер) та перемогою повстанців.

Першим поважним фільмом з науково-фантастичною тематикою вважають загальнофільмову продукцію Стенлі Кубрика „Одисея 2001” (1968). До продукції цього фільму Кубрик вжив 35 різних фільмових звукових та світлових ефектів, директор Джордж Люкас вжив при виробництві фільму „Зоряні війни” 363 фільмових ефектів (при майже тій самій коштах продукції фільму 10 мільйонів).

Переважа Люкаса над Кубриком була в 10-літнім поступі компютерної технології, яка дозволила йому запиряти її до своїх небувалих фільмових ефектів та мініатюрзації фільмових режисерів. Фільм був накручений в Мореко, пустельні пейзажі якого нагадують фантазійну трилогію Франка Герберта „Дюн” на планеті Арракіс. На думку самого Люкаса, „Зоряні війни”, це не науково-фантастичний, але фантазійно-космічний фільм, що своїм характером нагадує радше зопулярну тематику казок братів Грімів.

Справжнім науково-фантастичним фільмом, що його тепер висвітлюють на екрані конотеатрів, це „Близькі зутки 3-го роду” (кловейскавтерс оф дї тїрд кїайд). Цей фільм вважають загально найкращим фільмом з тієї ділянки, що досі був дєнебуть директорів та самодіяльних режисерів приходять до Голлівуду молоді випускники режисерських та фільмових факультетів американських університетів, які впроваджують нові методи продукції та нову фільмову тематику з метою зменшення коштів їх продукції та збільшення прибутків. У висліді, з'являються нові фільми зі страшиливою та науково фантастичною тематикою, які не тільки збільшують зацікавлення публіки новими фільмами, але „б'ють” касово такі фільми, як „Прошло з вітром”, „Звук музики”, чи „Хресний батько”. Для прикладу, подати б, що коли „Хресний батько” (Галфалер) приніс рекордовий прибуток 85.747 мільйонів доларів, фільм „Шелені” (Джонс) приніс його виконавцям 118.772 мільйонів, а прибуток з фільму „Зоряні війни” (Стар Ворс) буде, мабуть, два рази більший. Для фільму „Зоряні війни” відбувається в незвичайно часі та невідомим світі нашої галактики. Його змістом є повстання проти скорумпованого та лиходійного імперського уряду галактики, що приходить з усіма технологічними засобами футуристичної війни, яка кінчається визволенням принцеси Лей (Керрі Фішер) та перемогою повстанців.

Першим поважним фільмом з науково-фантастичною тематикою вважають загальнофільмову продукцію Стенлі Кубрика „Одисея 2001” (1968). До продукції цього фільму Кубрик вжив 35 різних фільмових звукових та світлових ефектів, директор Джордж Люкас вжив при виробництві фільму „Зоряні війни” 363 фільмових ефектів (при майже тій самій коштах продукції фільму 10 мільйонів).

Переважа Люкаса над Кубриком була в 10-літнім поступі компютерної технології, яка дозволила йому запиряти її до своїх небувалих фільмових ефектів та мініатюрзації фільмових режисерів. Фільм був накручений в Мореко, пустельні пейзажі якого нагадують фантазійну трилогію Франка Герберта „Дюн” на планеті Арракіс. На думку самого Люкаса, „Зоряні війни”, це не науково-фантастичний, але фантазійно-космічний фільм, що своїм характером нагадує радше зопулярну тематику казок братів Грімів.

Справжнім науково-фантастичним фільмом, що його тепер висвітлюють на екрані конотеатрів, це „Близькі зутки 3-го роду” (кловейскавтерс оф дї тїрд кїайд). Цей фільм вважають загально найкращим фільмом з тієї ділянки, що досі був дєнебуть директорів та самодіяльних режисерів приходять до Голлівуду молоді випускники режисерських та фільмових факультетів американських університетів, які впроваджують нові методи продукції та нову фільмову тематику з метою зменшення коштів їх продукції та збільшення прибутків. У висліді, з'являються нові фільми зі страшиливою та науково фантастичною тематикою, які не тільки збільшують зацікавлення публіки новими фільмами, але „б'ють” касово такі фільми, як „Прошло з вітром”, „Звук музики”, чи „Хресний батько”. Для прикладу, подати б, що коли „Хресний батько” (Галфалер) приніс рекордовий прибуток 85.747 мільйонів доларів, фільм „Шелені” (Джонс) приніс його виконавцям 118.772 мільйонів, а прибуток з фільму „Зоряні війни” (Стар Ворс) буде, мабуть, два рази більший. Для фільму „Зоряні війни” відбувається в незвичайно часі та невідомим світі нашої галактики. Його змістом є повстання проти скорумпованого та лиходійного імперського уряду галактики, що приходить з усіма технологічними засобами футуристичної війни, яка кінчається визволенням принцеси Лей (Керрі Фішер) та перемогою повстанців.

Першим поважним фільмом з науково-фантастичною тематикою вважають загальнофільмову продукцію Стенлі Кубрика „Одисея 2001” (1968). До продукції цього фільму Кубрик вжив 35 різних фільмових звукових та світлових ефектів, директор Джордж Люкас вжив при виробництві фільму „Зоряні війни” 363 фільмових ефектів (при майже тій самій коштах продукції фільму 10 мільйонів).

Переважа Люкаса над Кубриком була в 10-літнім поступі компютерної технології, яка дозволила йому запиряти її до своїх небувалих фільмових ефектів та мініатюрзації фільмових режисерів. Фільм був накручений в Мореко, пустельні пейзажі якого нагадують фантазійну трилогію Франка Герберта „Дюн” на планеті Арракіс. На думку самого Люкаса, „Зоряні війни”, це не науково-фантастичний, але фантазійно-космічний фільм, що своїм характером нагадує радше зопулярну тематику казок братів Грімів.

Справжнім науково-фантастичним фільмом, що його тепер висвітлюють на екрані конотеатрів, це „Близькі зутки 3-го роду” (кловейскавтерс оф дї тїрд кїайд). Цей фільм вважають загально найкращим фільмом з тієї ділянки, що досі був дєнебуть директорів та самодіяльних режисерів приходять до Голлівуду молоді випускники режисерських та фільмових факультетів американських університетів, які впроваджують нові методи продукції та нову фільмову тематику з метою зменшення коштів їх продукції та збільшення прибутків. У висліді, з'являються нові фільми зі страшиливою та науково фантастичною тематикою, які не тільки збільшують заці

ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ УКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ НА ТЕМПІЛІ УНІВЕРСИТЕТИ ЗАПЛЯНОВАНО ДЛЯ ДУМАЮЧИХ, ДОРОСЛИХ І МОЛОДИХ

В ПРОГРАМІ:

1. ГОГОЛЬ — УКРАЇНСЬКА ТВОРЧА СТИХІЯ.
2. Виступить Д-р О. СТРОМЕЦЬКИЙ, автор, поет і гість на Гарвардському Українському Інституті.
3. Коментарі запрошених славістів та дискусія.
4. Перекуска в заряді алюмінія.
5. Товариська зустріч студентів, професорів, алюмінія, гостей (Рестораційне \$3.00 і \$2.00 для молоді).

Форум спонсорують: Службовий Департамент, Студентський Клуб та Алюмінія.

Субота, 25-го лютого ц. р., год. 3-6:30

в Ріттер Гол (Ritтер вул. Колумбія та 13-та)

104-ий Відділ Союзу Українок Америки
має честь запросити Вас на

ЗАПУСНУ ЗАБАВУ

4-го березня 1978 р., початок: 9-та веч.
в Українському Народному Домі
140 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.
Грає оркестра „Темпо“

Вступ: 5.00 дол.

АЛЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ!
В неділю, 5 березня 1978 р., год. 3 по пол.
в залі Української Католицької Церкви
при 1357 Ньюпорт Авеню, НОРТГЕМПТОН, Па.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

АЛЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ

до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці,
представники і конвенційні делегати Відділів на 29-ту
Конвенцію таких місцевостей:

Аллентаван — 147 і 151, Нортгемптон — 44 і 318, Бетлегем —
47 і 288, Істон — 137 і 438, Ормрод — 124, Пальмертон —
369 і Редінг — 48.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Відчитання протоколу з попередніх зборів.
3. Вибір президії для переведення зборів.
4. Звіти урядників Окружного Комітету і Контрольної Комісії за 1977 рік.
5. Дискусія над звітами.
6. Удільнення абсолютній Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення плану праці на 1978 рік.
9. Доповідь Головного предс. ЙОСИПА ЛІСОГОРА.
10. Річні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Йосип Лисогір, головний предсидник УНСоюзу

Анна Гарас, головна рада УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Колодуб, голова

Анна Гарас, голова

Дмитро Мушастий, касир

Стефан Муха, секретар

Стефан Колодуб, секретар

Метрополітальний Відділ
Українського Лікарського Товариства
Північної Америки

повідомляє, що

СХОДИНИ ЧЛЕНІВ

відбудуться

в суботу, 25 лютого 1978 р., в год. 8 веч.
в Українському Інституті Америки
2 Схід 79 вул., Нью Йорк, Н. Й.
з ДОПОВІДЬМИ:

Д-р ОЛЕГ ВОЛЯНСЬКИЙ і Д-р ТЕОДОЗІЙ КРУПА —
„Психіатрія, як інструмент політично-соціальної
репресії“.

Д-р РОМАН ХРУЦЬКИЙ — „Методи лікування Болю“.

Просимо до участі.

УПРАВА

Українська Православна Федеральна
Кредитова Кооператива у Нью Йорку

Рада Директорів нашої установи цим повідомляє всіх
наших Членів, що згідно одностайної ухвали від 2-го лю-
того ц. р. Ради Директорів, Контрольної Комісії та Кредитового
Комітету, у присутності Федерального Інспектора
п. Кейсі -

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Членів Кредитівки

відбудуться

у неділю, 26 лютого ц. р., о год. 2-й по пол.
у церковній залі Православної Церкви
св. Тройці
359 Broome Street, NEW YORK, N.Y.
ЗА РАДУ ДИРЕКТОРІВ:

П. БАЙБАК
Голова -

Я. ФАРУШНИЙ
Секретар -

ОМУА у своїй галерії у
Нью Йорку, Н. Й., — 136
Друга Авеню, — улашту-
вало ретроспективну мистецьку
виставку члена-сеніора мистця
Василя Панчака. Виставлено 39
праць, майже всі олій. Відкриття
виставки відбулося 29 січня
ц. р., тривала виставка до
19-го лютого ц. р. Василь
Панчак відомий нашій громад-
ді з попередніх його вистав.
Його мистецький дорібок — це
віддана мистецтву праця його
життя — сеніора. У своїй творчості,
— ту, що бачимо на цій

З ДОРІБКУ МИСТЦЯ-СЕНІОРА

виставці, — В. Панчак
сперся на добру школу мистецтва
французького імпресіонізму.
Байдуке, є це Е. Мане, 1832-1883,
чи К. Моне, 1849-1926, мистці,
що належать до основників
французького імпресіонізму.
В. Панчак уміло відчув
цей напрям і пережив його
у своїй творчій душі. Є у
нього праць, що мають
цінну документальну вартість,
— як „Фляйшман, Н. Й.“ — є у нього й праці
філософсько-побутового
характеру сучасності:
„Матір кормить дитя“ —

розкрістана вона, в устах
цигарки, перед нею на сто-
лику пляшка з горілкою,
дитя відвернулося від гру-
дини матері. Цей документ
часу мистецького зображує
понурих тонах, що — пси-
хологічно — дає песимізм
наших часів. Оживляють
виставку красиви, — дея-

Михайло Островерха

В Сороковий День Болісної ВТРАТИ
Дорогого БРАТА, ШВАГРА І ВУЙКА

бл. п.

ЙОСИФА ТЕЛЕЦЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 25 лютого 1978 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. ап. Петра і Павла
при Бентлей вул. в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Просимо Приятелів і Знайомих помолитися з нами в цей
день за душу Покійного.

сестра і швагер — СТЕФАНІЯ І ІВАН

ЦЬОЛКО

Сестринки — ІРИНА І МАРТА

Сестринки — ІГОР

У Сороковий День СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

МИХАЙЛА ЛІСЕВИЧА

була відслужена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, дня 18-го лютого 1978 року
в церкві св. Арх. Михайла в Нью Гейвені,
Конн., о год. 7-й рано;

в церкві св. Арх. Михайла в Філадельфії,
Па.;

та в Соборі св. Софії в Римі.

ПОДЯКА

Почувасмося до обов'язку зложити щирі подяку Рідні,
Приятелям, Знайомих і всім людям Доброї Волі, які в
будячий спосіб віддали останню прислугу Покійному.

Дякуємо Всесвітнім Отцям церкви св. Арх. Михайла
М. Мишишинів та І. Терлецькому за похоронні відправи.
Щиро дякуємо Всім за висловлені нам співчуття
особисті, листові і телефонічні, та взагалі Всім, що в
наших великих горю виявили нам своє ласкаве серце та
прийшли нам з поміччю в дні нашої печалі.

Щиро дякуємо Всім за пожертви на Служби Божі за
спокій душі Покійного, за китиці квітів на його саїку
мгину та за пожертви на фонд „Церква в Потребі“.

Мехай Всевишній винагородить Вас Всіх.

ОСИПА ЛІСЕВИЧ з Родиною

Замість особистих подяк, складиємо дяток на „Церкву в
Потребі“ \$53.00

На ту саму ціль зложили:

Берегуляк Стан. і Софія (Бостон) 25.00, Береза
Володимир і Ніна 25.00, Королишин Петро і Марія
(Патерсон) 20.00, о. Любимський і Анна (Філадельфія)
20.00, Козюпа Євген і Ліда 15.00, Бойко Ліда 10.00,
Гурський Михайло 10.00, Даниїл Стефан і Параскевія 10.00,
Д-р Кизик Іван і Олександра 10.00, Латик Михайло 10.00,
Лодинський Омелян і Іванна 10.00, Остапук Ярослав і
Ірена (Гартфорд) 10.00, Телюк Іван і Ірена 10.00, Бень
Михайло 5.00, Бродич Федір і Анна 5.00, Добчанський
Василь і Євгенія 5.00, Камйонка В. (Нью Йорк) 5.00,
Лодинський Іван і Іна 5.00, Лодинський Василь і Євгенія
5.00, Малик Дмитро 5.00, Попель Роман 5.00, Сампара
Олександра 5.00, Шмат Іван 5.00, Гавриш Василь 3.00, Сенета
Осип 2.00, Глуховецький Ярослав і Іванна (Монреаль)
100.00, Бойко Михайло і Ірена 25.00, Левинський Лев 20.00,
Самодур Василь і Анна (Нью Брітен) 20.00, Андрушин
Гнат 10.00, Гузик Іван 10.00, Гіна Григорій і Анна 10.00,
Іванів Богдан 10.00, Кульчицький Євстахій і Марія 10.00,
Лодинський Давид 10.00, Матвійський Василь 10.00, Д-р
Снігурович Михайло і Марія 10.00, Червук Осип 10.00,
Березовський Володимир 5.00, Данко Богдан 5.00,
Дубельський Михайло і Тетяна 5.00, Креховецький Корнелі
5.00, Лодинський Юрій і Дана 5.00, Загірчук Іван 5.00,
Мельник Василь і Анна 5.00, Романюк Теодор і Марія 5.00,
Слюсаренко Петро 5.00, Фігель Стефан і Марія 5.00,
Посполита Стефан і Ольга 2.00. Разом 600.00 дол.

HNIZDOVSKY
WOODCUTS, 1944 - 1975
A Catalogue Raisonné by ABE M. TAMIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK
and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price: \$25.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.

SVOBODA BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

ПОДЯКА

Цією дорогою висловлюємо наші найщиріші слова
подяки Родині, Дружам, Приятелям та Знайомих

бл. п.

БОГДАНА БІДЯКА

що в хвилини нашого найбільшого душевного болю і
смутку склали нам співчуття і за те, що взяли
безпосередню участь у похоронних відправах.
Дякуємо хорів „Думка“ в Нью Йорку та Членам
церковного хору при церкві Чесного Хреста в Асторії за
численну участь та хороше виконання похоронних відправ
— Панахиди, а Миколи Нічача за диригентуру.
Дякуємо всім Членам хору „Молодої Думки“ за
участь у Панахиді, складені квіти в домовину та спільну
молитву, а Управі Батьківського Комітету „Молодої
Думки“ за улаштування і переведення поминак в
Українському Народному Домі.

Дякуємо за виголошені прощальні промови і глибокі
слова співчуття: Ігореві Раківському — від хору „Думка“,
Василеві Соснякові і Христі Олад — від хору „Молодої
Думки“, інж. Миколі Галаву — від середовища ЗП УГВР та
найближчих друзів Богдана, інж. Євгенів Івановичу —
від Об'єднання Українських Організацій Метрополії Нью
Йорку — Відділ УККА, Степанові Шепаровичу — від
Ньюйоркської Станції був. Вояків І. УД УНА, інж. Петрові
Салаяков — від Церковного Комітету при церкві св.
Володимира у Глен Спей, Ніні Самокішин — від Пласту,
Іванові Олександрові — від УРСОУ, Василеві Наумові — від
Комітету Підгасчан, проф. Мирославу Лабуньшій — від
Родини і філії „Молодої Думки“ в Чикаго за листів-
співчуття.

Дякуємо Всім, що склали вінки і квіти на домовину
Богдана.

Дякуємо всім Тим, що зберігаючи пам'ять, замовили
Служби Божі за душу Покійного Богдана, як також
дякуємо Всім, що склали свої пожертви на хор „Молодої
Думки“, Фонд Катедри Українознавства в Гарварді,
Пластові видання і Збірник Підгасчан.

Дякуємо Всім нижче поданим, що склали свої
пожертви на нову церкву св. Юра в Нью Йорку:
по 100 дол. — Микола і Зірка Галаві, Богдан і Дарія Кекіш,
Богдан і Христя Подолок і Анатоль і Уляна Вовк.
Сеген і Богдана Титла;
65 дол. — Станиця був. Вояків І. УД УНА в Нью Йорку;
52 дол. — Володимир і Богдана Слиз;
по 50 дол. — Ярослав і Катра Червоняк, Борис Кекіш
Олександра Сажко, Степан, Марія і Степан Шкабаря;
40 дол. — Яра Кекіш;
по 25 дол. — Осип Данко, Теодозій і Антоніна Кушнір
Іван і Дзвінка Бриквич, Мирослав і Зіна Кулинич;
по 20 дол. — Осип і Марія Мороз, Юрій і Леся Голука
Мирослав і Оксана Драган;
по 15 дол. — Ярослав і Гена Підгорецькі, Олександр і
Дарія Леєвські;
по 10 дол. — Христя Олад, панство Олександра Мотиль, Воло-
димир і Олімпія Роговські, Володимир Богачевський,
Олена Гіриж, Едвард і Ольга Кузар, Михайло і Люба
Бахер, Степан і Варвара Білик;
по 5 дол. — Богдан Воробець, п. Яремко; 3 дол. —
Євгенія Шупер.

Разом ..... 1040 дол.

Дружина — АННА

Сини — АНДРІЙ І РОМАН

Мілена Рудницька
Невидимі
Стигмати

Книжка у твердій темно-брон-
зовій обгорці із золотими
зуквами. 562 сторінки із фо-
тографічною документацією.
Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07303

Мешканці ссєту Нью Джерзі до-
бавлять 5% ссєтєвого податку.

*****

БАТЬКИ! Зажайте замоло-
ду ваших дітей з найстар-
шою, найбільшою й найба-
гатшою українською націо-
нальною установою поза ме-
жами батьківщини, якою є
Український Народний Со-
юз, щоб забезпечити їм кращу
будущність, в нашій громаді
у вільному світі нового сві-
тового глєна!

*****

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Знайомих та Країну,
що 21-го січня 1978 року в Березовці Великій, коло Тернополя,
відійшла у Вічність на 95-му році життя,
наша Дорога і Незабутня МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

КСЕНЯ КРУЧОВА з дому СТЕШИН

Опечалені:

сини:
ВОЛОДИМИР з родиною в Нью Йорку
ЮЛІАН з родиною в Канаді
РОМАН з родиною в Україні
дочки:
МАРІЯ АБРАМЮК з родиною в Нью Йорку
ОЛЬГА ДЕМКІВ з родиною в Чикаго
сина — ІВАННА з родиною в Польщі
Ближчі і далша Родина в Америці, Канаді, Австралії
і Україні

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

СТРУННА ОРКЕСТРА МУЗИЧНОГО
ІНСТИТУТУ ім. М. ЛИСЕНКА —
ТОРОНТО, КАНАДА

КОНЦЕРТ

Диригент

Проф. Іван Ковалів

Соліст — Орест Ковалів

У ПРОГРАМІ ТВОРИ:

БАХА, ВИТВИЦЬКОГО, ВОН-ВІЛІЄМСА,
ГРІГА, КОРЕЛЛІ.

Субота, 25-го лютого 1978 р.

година: 4:30 по пол.

Washington Irving High School

40 Irving Place, New York City

Неділя, 26-го лютого 1978 року

година: 3:30 по пол.

Philadelphia High School for Girls

Broad and Olney, Philadelphia, Pa.

В Нью Йорку квитки до набуття АРКА, ЕКО.

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

ЗАБАВА

Два передові
українські ансамблі
„ІЗМАРАГД“ і „ІСКРА“

Субота, 4-го березня 1978 року, год. 9-та вечора
Елегантна зала Armenian Center, 630 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

(Ріг 34-ої вул. і Друга Авеню)

Вступ: \$6.00 у передпродажі, \$7.00 при дверях.

Квитки можна набути зазделегі в українських крамницях АРКА, ЕКО і СУРМА.

Французький інтелектуаліст...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

не — проти Жоржа Марше, генсека французької компартії.

Саме „Експрес” з 5 лютого ц. р., надрукував інтерв'ю з ним, яке перекладає відомий публіцист Жан-Франсуа Ревель і Жан-Люї Феріє. Ось декілька його відповідей: „Я вибрав двобій з Жоржем Марше, бо він — найслабше звено в останній хвилі, щоб ми повернули у „комунізм” з людським обличчям”. Я вибрав республіканську партію, бо вірю, що Президент гарантує конституцію та що стаючи при його боці, не зроблюся зразу „зачумленим”. Я проаналізував т. зв. „спільну програму” (комуністів, соціалістів і лівих радикалів), бо ж треба визбутися марксистського шаблону з XIX Ця теорія абсолютно не відповідає нашій епосі. Марксизм мертвий і Маркса треба відронзувати. Марксизм — це шаблон, рід мертвої церкви, яка має своїх ренегатів і еретиків, яка знищує своїх дисидентів, та водночас перестала бути творча. Коли комунізм поширюється у світі, то це тому, що він прищиплюється до націоналізмів та незалежницьких рухів. Але його центр уже

не в Римі, (Москві), як це було в кінці римської імперії. Марксизм наче б то здобуває нові терени, але мені здається, що це його лебедина пісня, бо він загинув від голови, як смердяча риба. Послухайте промов п. Марше — це ж буденна вульгарність, без ідеології. А соціалісти — це люди XIX, як Лямартін або Сен-Сімон. Вони теж думають, що зможуть „перевидати” епопею Людовіго фронту. Вони забувають, що це 1978 рік, та що обставини інші. Вони були б сьогодні поганими жирондистами, що закінчили б лийхий мир із монтаньярами, підсвідомо під гильотину. На щастя для них, комуністи не бажали прийти до влади. „Новими примітивними” називаю марксистів і їхню суперраціональну систему, поперек Маркса й деякого типу картесіанізму. А також технократів, яких Паскаль називав „фальшивими девотками”, псевдократів, що діють у Церкві від Ватикану II, та всіх тих, що хочуть нівелювати все, й униформувати всіх. Я не вважаю себе „черевомовним” філософом, хоч і багач таких довкола себе, які дозволяють партії диктувати чи програмувати свою поведінку. Думаю, що я вільна людина — може ще тільки через півтора місяця...”

ПСЕВДОВЧЕННЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Ленінграді, демонструючи як прикладами надживання психіатрії у відношенні до людей невіддільних урядів. З огляду на обмежене знання англійської мови її доповідь була недовга та часами не легко було слідувати за її змістом. Те саме можна сказати і про наступного промовця, а саме д-ра Папіяшвілі, що розповідав про надживання психіатрії у боротьбі з опозицією в Грузії. Переїхавши до Чехо-Словаччини д-р Папіяшвілі познайомився із своєю теперішньою дружиною і їм вдалося виїхати на Захід. В свою чергу д-р Дубська-Папіяшвілі звернула увагу на факт, хоч під час пору в Чехо-Словаччині це нема надживання психіатрії до такої міри, як це загально відбудається в СССР, то є вже чимраз більше ознак, що і у цьому Чехо-Словаччині починає іти в сліди „старшого брата”.

Д-р Вайнберг, голова Американської Психіатричної Асоціації, що її членство становить 25,000 осіб, зробив огляд подій в Гоголю під час Світового Конгресу Психіатрів та докладніше затримався над резолюціями, ухваленими делегатами. Мимо цього, що советські делегати закидали американцям, що це їхні гроші допомогли „прохати” антисоветські резолюції і вимагали їх уневаження, Американська Психіатрична Асоціація відкинула ці вимоги, заявляючи, що американські психіатри горді, що вони допомогли ухвалити ці резолюції, та що Американська Психіатрична Асоціація буде і надалі їх обстоювати. Д-р Вайнберг два тижні тому повернувся із засідання управи Світової Психіатричної Асоціації в Нью Делі, Індія, де деякі ухвали Світового З'їзду Психіатрів вже почали здійснюватися. Напр., створено Комітет Професійної Етики, який має за завдання приймати до відома та по змозі перекладати обвинувачення про надживання психіатрії. Очевидно, що праця цієї комісії не буде легкою з огляду на те, що для її успіху потрібна співпраця стосовних держав. Всі ж такі вона зможе впливати на публічну думку.

На кінець віча учасники, серед яких автор цих рядків пізнавав багатьох колег-психіатрів неукраїнців, ставили питання до президії та дістали вичерпні відповіді. Дехто з психіатрів із залу звернули увагу на те, що сам факт заворування нервово-психічного, особливо ж схізофренія, зовсім не означає, що таку людину „профілактично” треба замкнути проти її згоди у психіатричному азілюмі (у випадку Советів — це тюрма-лікарня),

хвіба що такий хворий дійсно є небезпечним для оточення, або ж поважна загроза, що такий хворий може собі щось заповідати.

Жваву дискусію викликав запит автора цих рядків, чому резолюція, нап'ятовуюча СССР за надживання психіатрії для політичних цілей, пройшла лише більшістю двох голосів після того, коли психіатри світу мали докази таких надживань не лише на підставі оригінальних документів, присланих Буковським та Глузманом, але теж із зйнань психіатрів, що їм вдалося продістати на Заході, і дисидентів, зокрема українського дисидента Плюща. Чи делегати були залучані реакцією Советського Союзу, чи не достатньо поінформовані? На думку д-ра Вайнберга багато делегатів голосувало проти антисоветської резолюції, тому, що вони або походили із країн, що є советськими сателітами, або із країн т. зв. Третього Світу, які не хотіли викликати вороже ставлення до себе советських властей. Репрезентанти з країн, де є праві диктатури, напр., із Південної Америки, де уряди теж надживають психіатрію для своїх цілей, не бажали, щоб хтонебудь втручався до їхніх внутрішніх справ. Знову ж д-р Ліфтон вважав, що крім моментів, згаданих доктором Вайнбергом, був ще й факт, що психіатри на загал не люблять втручатися до політичних контрверсій.

Після закінчення була нагода познайомитися із д-р Войхаскою та мати з нею довшу розмову. Розказуючи про Світовий Конгрес Психіатрів у Гоголю, вона підкреслила важливу роль, що її відіграв Леонід Плющ своєю присутністю та своїми пресо-ними конференціями в ухваленні резолюцій, а також звернула увагу на успішну працю перекладача із російської та української мов, д-ра Андрія Горнятевича, професора університету в Едмонтоні.

Організатором цього публічного зібрання належить признання за те, що вони не раз підтвердили існування надживання психіатрії в СССР та здемаскували ганебну роль советських „урядових” психіатрів, зокрема їхнього лідера проф. Снежневського, який, створивши псевдо-науковий концепт „схізофренії повільного протікання” дав советським властям „легальне” виправдання для їхніх, гідних кари, злочинів. Значення цього віча є також у тому, що це до сумління світу промовляли не самі „етніки”, але й визначні представники американського наукового психіатричного світу.

УКРАЇНСЬКА ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

спростували її, кордони наглухо закриті.

Після того як Захід слухав одні на честь великих досягнень вільних радянських народів і громадян, а в середині Союзу окремі сміливі втікачі, зловившись у прикордонних пастках і на колючих дратах, мовчки йшли на 10-15 років в „архипелаг” ГУЛАГ.

У 70-их роках становище змінилося. У наслідок розширення міжнародних зв'язків стало неможливо по-тайки запроторювати людей до тюрми. У словників з'явилася дефініція слова „еміграція” як „виїзд в іншу країну на постійне або тривале проживання”. (Політичний словник, Київ, 1976 р.), що вже не суперечить декларованому міжнародно-правовим актам прав громадяннина безперешкодно покидати свою країну і знову повернутися до неї.

Теперішнє керівництво вже не називає прагнення людини емігрувати зрадою і за висловлення самого цього бажання не судить, але вживає багато заходів для зменшення еміграції та знищення еміграційних настрів. При цьому ми констатуємо різний підхід уряду до трьох різних категорій громадян — потенційних емігрантів: євреїв, російських дисидентів і неросійських вільнодумців.

Євреям, що висловили бажання виїхати на свою історичну батьківщину, уряд створює масу різних неприємностей, а часом і зовсім нестерпні умови життя, але в решті-решт упертих випускає: російських „невиправних” дисидентів виганяє з Радянського Союзу, а неросійських дисидентів спрямовує за кордон.

Радянська держава підписала Загальну декларацію прав людини і Прикінцевий акт Гельсінкської наради. Обидва ці славновісні документи проголошують право громадян на еміграцію незалежно від національності, а керівництво СРСР до заяв про еміграцію підходить явно по-різному і залежності від національної ознаки.

Ми обурені з того, що природні прагнення євреїв до батьківщини своїх пращурів уряд перетворює на шлях тяжких випробувань; нас обурює, що виселення з Радянського Союзу російських дисидентів він намагався представити радянським громадянам як вигнання негідних; але нас найбільше обурює дискримінація за національною ознакою, що проявляється

у повному позбавленні неросійських вільнодумців права виїзду з Радянського Союзу загалом.

Не зачіпаючи питання про дискримінацію нас, українців, в інших галузях життя, ми зазначаємо, що в питанні еміграції ця дискримінація виявляється в тому, що досі жоден український вільнодумець не дістав дозволу на виїзд для постійного проживання за кордон. Навіть у тих випадках, коли людина відбула термін покарання за спробу пошити Радянський Союз і після звільнення продовжує домагатися виїзду, уряд не надає їй такої можливості. Ось приклади.

Віталій Васильович Калініченко спробував був негально перейти радянсько-фінський кордон. Його затримали і засудили до 10 років позбавлення волі. У в'язниці він постійно офіційно заявляв про свій намір виїхати з СРСР після відбуття кари. Звільнившись навесні 1976 року, він негайно поновив свої клопотання: відмовився від радянського громадянства, пише заяви, з 17 до 26 жовтня провів голодівку, але й досі не отримав дозволу на виїзд.

Євген Грицьк, відомий український письменник Олександр Бердник біля чотирьох років уже домагався дозволу на виїзд.

Безуспішно домагаються дозволу на виїзд і Надія Світлична, Ніна Строкато-ва, Іван Кандиба, Левко Лук'яненко, Володимир Зав'язанський, Григорій Прокопович, Павло Кампов, Михайло Луцук, Йосип Тереля, Василь Овсієнко, Валентин Смоктуцький.

Незаконна відмова уряду надати можливість виїхати за кордон штовхнула багатьох на шлях незаконного переходу кордону і тепер відбуваються кару ув'язнення за це українці: Аполоній Бернчук, Олександр Мурженко, Василь Федоренко.

За клопотання на виїзд з СРСР з релігійних мотивів тепер відбуває чотирирічне ув'язнення Юрій Дзюба.

Із-за грубих порушень у Радянському Союзі Загальної декларації прав людини і створення для вільнодумців таких важких умов життя, які роблять неможливою будь-яку незначну продуктивну громадську, національну, літературну, релігійну чи якусь іншу публічну діяльність, низка політичних українців уже тепер, перебуваючи в ув'язненні, заявляють про свій намір емігрувати після відбуття терміну ув'язнення. Це зокрема такі люди:

Юрій Романович Шухевич, Іван Олександрович Світличний, Василь Омелянович Романюк, Дмитро Басараб, Дмитро Верхоляк, Олександр Федорович Сергієнко, Григорій Герчак, Володимир Васильович Васильчик, Зіновій Махайлович Красівський, Іван Шовковий, Андрій Маркович Турчик.

Погляньте: після арешту трьох членів Московської громадської групи — Орлова, Гінзбурга, Шараванського і двох українців — Руденка і Тихого, на Україну арештовано ще два члени Групи: Матусевича і Маринюка.

Потім українця Руденка і Тихого засуджують відповідно до 121 і 15 років неволі; засуджують Барладяну і арештують Терелю, а членів Московської групи В. Турчина і Т. Ходоровича та активіста російського правозахисного руху К. Любарського відправляють на еміграцію.

Далі: українця Снегірова арештують, москвичу Подрабинку пропонують виїхати з СРСР.

12, 15 років неволі і еміграції — це, звичайно, зовсім різні покарання. Така величезна різниця обумовлена особливостями правозахисного руху в Росії, з одного боку, і на Україні — з другого. В Росії він спрямований супроти незаконного обмеження демократичних прав громадян. На Україні він має на меті те ж саме плюс наші національні проблеми. Оцеї плюс і робить український правозахисний рух в очах владоможних бюрократів шовіністичної великоросійської закраски особливо небезпечним, бо загрожує зруйнувати давній пропагандистський міф про найсправедливіше вирішення усіх національних проблем (на всі майбутні часи) і почати його нове обговорення новим поколінням українців і в нових історичних умовах.

Через те, що „суверенна” УРСР не встановила дипломатичних відносин навіть з основними європейськими країнами і Міністерство закордонних справ УРСР не проводить відповідної роботи за кордоном, виїзд кількох десятків українських вільнодумців сприяв би ознайомленню західної громадськості з українськими проблемами. Це

Члени Групи: О. Бердник, І. Кандиба, В. Калініченко, Л. Лук'яненко, О. Мешко, В. Стрільців, Н. Строкатова. Адреса Групи: 252086, Київ-86, вул. Верболюзна, 16. Грудень 1977 року.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Український Народний Союз

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам

на академічний рік 1978-79

Стипендії будуть призначені Стипендією Комісії УНСО-у студентам визнаних університетів і коледжів, які є членами УНСО-у щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головному Канцелярії УНСО-у, слід приносити до 31-го березня 1978 року, на адресу:

Ukrainian National Association

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

СКЛЯНКИ! СКЛЯНКИ! СКЛЯНКИ!

з українськими зображеннями. Паковані по 6 і 12 шт. в картоні. Вислано поштою.

(До набуття в усіх українських крамницях Америки)

DELTO EUROPA CORP.

Roman Iwanuckij

136 i 146 First Avenue, New York, N.Y. 10009

Tel.: (212) 228-2266

ФІЛЬМОВИЙ ЗУТИК...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

та кинесуть виготовлений. Цей фільм написав та накрутив С. Спілберг, б. директор фільму „Шелені”.

Його змістом фантазія на та пригодишлява інтерпретація феномену „літаючих тарілок”, фрагментарні та невідтвержені появи яких останнього чвертьстоліття наводять вияв в мерехтливій фільмі з неперевершеними звуковими, світляними та кольоровими ефектами. Подібно, як Люка в „Зоряних війнах”, Спілберг використовує своїм фільмом усі можливі технологічні ефекти та співпрацю найкращих фільмових і фотографічних фахівців. У висліді він створив фільм, який, щоб побачити, люди стоять в довгих чергах. Кульмінаційною точкою цього фільму — причалення величезного космічного корабля, адміра більшого за найбільший беззбройовий майдан, та зустріч людей з пришельцями зі світу з мерехтливим показом фантазії та тонкої поволоки теології.

Якщо існує життя поза межами землі, то воно, на думку творця „Близьких зутіків 3-го роду”, має характер любови та вселюдського відчуття.

Якщо існує життя поза межами землі, то воно, на думку творця „Близьких зутіків 3-го роду”, має характер любови та вселюдського відчуття.

INCOME ПОДАТКОВИ ЗВІТИ
ФАХОВО ВИПОВІСНО БЕЗКОМУНІСНО ПОРАДИ
ВІСЬ 35 РОКІВ ДІС
327 E. 14th ST. БОРК БЕРЕСТ
New York, N.Y. 10003
Tel. 477-2801 (на 11 г. ранку до 6 г. веч.)

Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язані 5% стейтового податку.

ЗБОРИ ВІДІЛІВ УНС

СУБОТА, 25-го ЛЮТОГО 1978 р.

НЬО ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Дістер 361-ий Відділ, о год. 4-й по пол. в УНДомі, 140-142 Друга Авеню, кім. ч. 22. На порядку: вибір делегатів та їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Адреса Т-ва Дістер, 140-142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003. Година урядування — вівторок і п'ятниця 6-8:30 веч., субота 4 — 6 та по пол. — Р. Клофас, пред., М. Кучма, рек. секр., Ст. Чума, фін. секр.

ДО ВІНАЙМУ

ДО ВІНАЙМУ 5 КІМН. АПАРТАМЕНТ Низький рент, у 2-род. домі, гарна дільниця Бронксу. Тел. веч. (212) 268-0197, в день (212) 796-4484

До винайму в Джерзі Сіті 6-КІМН. і 5-КІМН. АПАРТАМЕНТИ У 2-род. домі, добре положення, блискучі і транспортні. Тел. (201) 333-7241 або (201) 434-3114

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ Ньюарк — Ivy Hill, біля Maplewood

1-РОД., 6-КІМН. МУРОВАНИЙ ДІМ

Центральне охолодження, частинно викинена пивниця, гараж, блискучий автобус до Нью Йорку, власний виїзд до стейту. Ціна — \$30'.

SHARPE REALTY 399-7800, Веч. О. МОСТОВИЙ 375-3083

ТАРЗАН, Ч. 7905. Добились до мети

Ах! наш „хижак” вказує нам напрям!... Виглядає, що ми вже близько мети!

Ось літак!

А от і скрб!... Він напевно „загір” холодне серце нашого „пірата”!

SKAKKA Company
BRIDGEWATER, N.J. 08807
Tel. 609-355-5555, New York, 10009

СКЛАДАНКА-ПИСАНКА для дітей і старших, видання Hallmark. Ціна \$5.50, з портом і податком \$7.00.

Найкраще місце на прийняття банкетів, ім'янин, хрестин, товариських зустрічей, поїмки і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound) BRIDGEWATER, N.J. 08807

• Тел. (201) 528-9500, в українській мові 201-528-1866

• Власник український та під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома соціальна фірма

К. М. КАРДОВИЧ CONSTANTINE M. KARDOVICH

CYPRESS HILLS MONUMENTS

800 Jamaica Avenue Brooklyn, N.Y. 11208

Tel. (212) AP 7-2332

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Темі

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгорітій із золотими буквами роботи мистця МІХ. МИХАЛЕНЧУКА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

СВОБОДА

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язані 5% стейтового податку.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування ІДІПА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тіл з різних країн світу.

801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J. ESsex 5-5555

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 883-2475

181 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ

Займається влаштуванням похоронів в каліфорнії, положення в кожному районі міста. Похорони по мінімальним цінам.